

24. MEĐUNARODNA NAUČNA KONFERENCIJA
„PEDAGOŠKA ISTRAŽIVANJA I ŠKOLSKA PRAKSA“

24th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
“EDUCATIONAL RESEARCH AND SCHOOL PRACTICE”

**OBRAZOVANJE U FUNKCIJI
MODERNIZACIJE DRUŠTVA** **ROLE OF
EDUCATION IN
MODERNIZATION
OF SOCIETY**

Knjiga rezimea

Book of abstracts

JELENA STANIŠIĆ · MLADEN RADULOVIĆ
UREDNICI/ EDITORS

11. oktobar 2019.
Učiteljski fakultet
Univerzitet u Beogradu, Srbija

October 11, 2019
Teacher Education Faculty
University of Belgrade, Serbia

PROGRAMSKI ODBOR

Predsednik programskog odbora

Dr Jelena Stanišić

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Članovi

Prof. dr Sergej Ivanovič Kudinov

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

Prof. dr Olga Borisovna Mihajlova

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

Prof. dr Stanislav Sergejevič Kudinov

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

Prof. dr Andreas Oikonomou

*Fakultet za pedagoško i tehnološko
obrazovanje, Solun, Grčka*

Doc. dr. Danijela Makovec Radovan

Filozofski fakultet, Ljubljana, Slovenija

Prof. dr Mile Srbinovski

*Institut za životnu sredinu i zdravlje,
Univerzitet jugoistočne Evrope, Tetovo,
Republika Severna Makedonija*

Prof. dr Katarina Todorović

*Filozofski fakultet u Nikšiću, Univerzitet
Crne Gore, Crna Gora*

Prof. dr Nataša Vlah

*Učiteljski fakultet, Sveučilište u Rijeci,
Hrvatska*

Prof. dr Gordana Mišćević Kadijević

*Učiteljski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

Dr Sofija Maračić

*Učiteljski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

Dr Emilija Lazarević

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Nikoleta Gutvajn

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Snežana Mirkov

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Milja Vujačić

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Jelena Stevanović

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Dušica Malinić

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Rajka Đević

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

PROGRAM COMMITTEE

President

Jelena Stanišić, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Members

Prof. Sergey Ivanovič Kudinov, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University in Moscow, Russia*

Prof. Stanislav Sergejevič Kudinov, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University in Moscow, Russia*

Prof. Olga Borisovna Mikhailova, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University in Moscow, Russia*

Prof. Andreas Oikonomou, PhD

*School of Pedagogical and Technological
Education, Thessaloniki, Greece*

Doc. Danijela Makovec Radovan, PhD

*Faculty of arts, Department of
Educational Sciences, University of
Ljubljana, Slovenia*

Prof. Mile Srbinovski, PhD

*Institute for Environment and Health,
South East European University, Tetovo,
Republic of North Macedonia*

Prof. Katarina Todorović, PhD

*Faculty of Philosophy, Nikšić, University
of Montenegro, Montenegro*

Prof. Nataša Vlah, PhD

*Faculty of Teacher Education, University
of Rijeka, Croatia*

Prof. Gordana Mišević Kadivević, PhD

*Teacher Education Faculty of the
University of Belgrade, Serbia*

Sofija Maračić, PhD

*Teacher Education Faculty of the
University of Belgrade, Serbia*

Emilija Lazarević, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Milja Vujačić, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Snežana Mirkov, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Nikoleta Gutvajn, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Rajka Đević, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Dušica Malinić, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Jelena Stevanović, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

ORGANIZACIONI ODBOR

Predsednik organizacionog odbora

dr Mladen Radulović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Članovi

msr Ana Radanović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

msr Ivana Petrović

Učiteljski fakultet u Beogradu, Univerzitet u Beogradu, Srbija

msr Ljiljana Bojanić

Učiteljski fakultet u Beogradu, Univerzitet u Beogradu, Srbija

ORGANIZATORI SKUPA

Institut za pedagoška istraživanja u Beogradu, Srbija

Dobrinjska 11/3, 11000 Beograd

www.ipisr.org.rs

Filološki fakultet Ruskog Univerziteta prijateljstva naroda u Moskvi, Rusija

Miklukho-Maklaja 61, 17198, Moskva, Rusija

www.rudn.ru

Učiteljski fakultet Univerziteta u Beogradu, Srbija

Kraljice Natlije 43, 11000 Beograd

www.uf.bg.ac.rs

NAPOMENA:

Saopštenja saradnika Instituta za pedagoška istraživanja predstavljaju rezultat rada na projektima „Od podsticanja inicijative, saradnje i stvaralaštva u obrazovanju do novih uloga i identiteta u društvu (br. 179034) i „Unapređivanje kvaliteta i dostupnosti obrazovanja u procesima modernizacije Srbije“ (br. 47008), koje finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije (2011–2019).

ORGANIZATIONAL COMMITTEE

President

Mladen Radulović, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Members

Ana Radanović, MA

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Ivana Petrović, MA

Teacher Education Faculty of the University of Belgrade, Serbia

Ljiljana Bojanić, MA

Teacher Education Faculty of the University of Belgrade, Serbia

ORGANIZERS

Institute for Educational Research

Dobrinjska 11/3, Belgrade, Serbia

www.ipisr.org.rs

Faculty of Philology of the Peoples' Friendship University in Moscow

Miklukho-Maklaya 6, 117198, Moscow, Russia

www.rudn.ru

Teacher Education Faculty, University of Belgrade

Kraljice Natlije 43, 11000 Beograd, Serbia

www.uf.bg.ac.rs

NOTE:

Presentations of the collaborators of the Institute for Educational Research are the results of the projects "From encouraging initiative, cooperation and creativity in education to new roles and identities in society" (No. 179034) and "Improving the quality and accessibility of education in modernization processes in Serbia" (No. 47008), which are financially supported by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia (2011–2019).

LEKSIČKO-SEMANTIČKE VEŽBE U UDŽBENICIMA ZA DRUGI RAZRED OSNOVNE ŠKOLE

Jelena Stevanović* i Emilija Lazarević

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Jedan od najvažnijih ishoda nastave srpskog jezika jeste razvijanje i unapređivanje jezičke kulture učenika. Jezička kultura se veoma efikasno (ako ne i najsvrsishodnije) neguje primenjivanjem različitih leksičko-semantičkih vežbi. S tim u vezi, cilj rada jeste da sagledamo koliko su leksičko-semantičke vežbe zastupljene u udžbenicima za drugi razred osnovne škole, u kojoj meri su usklađene sa programom nastave i učenja i koliko su funkcionalne. Primenjena je deskriptivna i komparativna metoda koja je u ovom slučaju podrazumevala analizu sadržaja udžbenika za srpski jezik (gramatike i radne sveske) za drugi razred osnovne škole, odnosno analizu leksičko-semantičkih vežbanja u ovim udžbenicima. Korpus čine udžbenici za drugi razred osnovne škole koji su pisani u saglasju sa novim programom nastave i učenja i to udžbenici koje je odobrio za upotrebu nadležni prosvetni organ. Rezultati analize pokazuju da nisu svi autori analiziranih udžbenika predvideli leksičko-semantičke vežbe, a u udžbenicima u kojima je posvećena pažnja ovoj vrsti vežbanja njihova zastupljenost je vrlo oskudna. Takođe, date vežbe su donekle usklađene sa aktuelnim programom; najčešće se nalaze u okviru tematske celine koja je namenjena jezičkoj kulturi; ni u jednom udžbeniku nismo zapazili podnaslov koji bi direktno upućivao na leksičko-semantičke vežbe; ova vežbanja su data ili u gramatikama ili u radnim sveskama. Imajući u vidu da se primenom leksičko-semantičkih vežbi kod učenika stvara navika da promišljaju i traže adekvatan jezički izraz za ono što žele da iskažu i povećava se fond takvih izraza u njihovom rečniku, neophodno je izraditi udžbeničku literature za srpski jezik – posebno u mlađim razredima osnovne škole – u kojoj će detaljnije i organizovanije biti koncipirane različite vrste vežbanja, posebno leksičko-semantičke vežbe.

Ključne reči: leksičko-semantičke vežbe, jezička kultura, udžbenici, razredna nastava, učenici.

* E-mail: jstevanovic@ipi.ac.rs

LEXICAL SEMANTICS EXERCISES IN TEXTBOOKS FOR THE SECOND GRADE OF PRIMARY SCHOOL

Jelena Stevanović* and Emilija Lazarević

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

One of the most important outcomes in Serbian language teaching is developing and improving functional style of the students. Functional style is very efficiently (and probably most beneficially) nurtured through various lexical semantics exercises. In this regard, the objective of the paper is to examine to what extent the lexical semantics exercises are: represented in the primary school second grade textbooks; harmonized with the teaching and learning curriculum; and how functional they are. The descriptive and comparative method was applied, which in this case involved content analysis of the Serbian language textbooks for the second grade of primary school (grammar books and workbooks), i.e. the analysis of lexical semantics exercises in these textbooks. The corpus is made up of textbooks for the second grade of primary school written in accordance with the new teaching and learning curriculum and approved by the competent education authority. The results of the analysis show that not all the authors of the analysed textbooks included lexical semantics exercises and that in the textbooks in which some attention was devoted to this type of exercise, their presence was rather scarce. Also, the given exercises are somewhat harmonized with the current program; most commonly they are a part of a thematic unit dedicated to functional style; in no textbook have we noticed a subtitle with direct reference to lexical semantics exercises; these exercises are provided either in grammar books or in workbooks. Having in mind that the use of lexical semantics exercises helps students create a habit of thinking and searching for the adequate linguistic expression of the idea they want to communicate, and increases the number of such expressions in their vocabulary, it is necessary to produce textbooks for Serbian language - especially for the junior primary school grades - in which different types of exercises, especially lexical semantics exercises, will be designed in a more detailed and organized way.

Keywords: lexical semantics exercises, functional style, textbooks, junior teaching, students.

* E-mail: jstevanovic@ipi.ac.rs

ZBORNIK REZIMEA

24. međunarodna naučna konferencija
„Pedagoška istraživanja i školska praksa“

OBRAZOVANJE U FUNKCIJI MODERNIZACIJE DRUŠTVA

Izdavač
Institut za pedagoška istraživanja, Beograd

Za izdavača
Nikoleta Gutvajn

Urednici
Jelena Stanišić
Mladen Radulović

Lektor
Jelena Stevanović

Prevodilac
Biljana Vrcelj

Tiraž
130

Dizajn korica i grafička obrada
Branko Cvetić

Štampa
Kuća štampe plus

ISBN 978-86-7447-147-0

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

37.014:316.72(048)
371:316.32(048)

МЕЂУНАРОДНА научна конференција "Педагошка истраживања и школска пракса" (24 ; 2019 ; Београд)

Образовање у функцији модернизације друштва : зборник резимеа /
24. Међународна научна конференција "Педагошка истраживања и
школска пракса" = Role of Education in Modernization of Society :
book of abstracts / 24th International Scientific Conference
"Educational Research and School Practice" ; urednici ; editors Jelena
Stanišić, Mladen Radulović. - Београд : Институт за педагошка истраживања,
2019 (Београд : Кућа штампе plus). - 129 стр. ; 24 cm

Резимеи на срп. и енгл. језику. - Тираж 130. - Напомене и библиографске
референце уз текст.

ISBN 978-86-7447-147-0

а) Образовање -- Социолошки аспект -- Апстракти б) Образовање -
- Глобализација -- Апстракти

COBISS.SR-ID 279880716